

Nederlandse Dansdagen

Geadviseerd subsidiebedrag: **€ 275.000**

Gevraagd subsidiebedrag: € 350.000

Over de instelling

Stichting Nederlandse Dansdagen, podiumkunsten, festivals, Maastricht

Stichting Nederlandse Dansdagen (hierna: Nederlandse Dansdagen) presenteert, (co)produceert en stimuleert dans in al zijn facetten vanuit verrassende invalshoeken. Het zevendaagse festivalprogramma in Maastricht varieert van klassiek ballet tot urban, van avant-garde tot moderne dans, van meesterchoreografen tot jong talent, en van performancekunst tot jeugddans. Het festival heeft een drieledige missie: het festival wil zowel het erfgoed als de actualiteit en de toekomst van de Nederlandse dans in al zijn veelzijdigheid onder de aandacht brengen, laten zien dat dans in staat is de samenleving rond maatschappelijke thema's in beweging te brengen, en de waardering van het publiek voor de Nederlandse dans vergroten.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.22 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Nederlandse Dansdagen een subsidiebedrag toe te kennen van € 275.000.

De raad oordeelt positief over het artistieke profiel en het functioneren van de Nederlandse Dansdagen. Het festival heeft zich ontwikkeld van overwegend presentatiefestival tot presenterend en producerend festival, waarin vernieuwing, dialoog en (jonge) makers een belangrijke rol spelen. Het festival toont op allerlei manieren aan hoe het zich wil verhouden tot de samenleving. In de artistieke programmering is aandacht voor diversiteit, inclusiviteit, participatie en de directe omgeving van het festival. Ook jeugd- en jongerenprojecten zijn inmiddels volwaardige programmaonderdelen. Daarnaast is contextprogrammering, met workshops, ontmoetingen en debat de laatste jaren prominenter aanwezig.

Ook over de plannen voor de komende subsidieperiode is de raad enthousiast. De wijze waarop de instelling haar missie vertaalt in vier uitgangspunten met bijbehorende doelstellingen en programmering is ingetogen maar helder.

De Nederlandse Dansdagen heeft een middelmatige financiële gezondheid en wil de komende periode zijn eigen inkomsten verhogen. Op het gebied van eerlijke betaling is verbetering nodig. De reflectie op de toepassing van de codes vergt aandacht, in de vorm van concretere doelstellingen en acties.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

De Nederlandse Dansdagen heeft een helder artistiek profiel en functioneert goed. Het niveau van de getoonde producties, waaronder reprises, premières en (co)producties, is overwegend sterk en de programmering geeft bezoekers een mooi beeld van het huidige Nederlandse dansaanbod en de ontwikkelingen. Het festival is er voor veelsoortige dansgenres, van klassiek ballet tot urban, en investeert in de artistieke ontwikkeling van talent. De raad moedigde de Nederlandse Dansdagen eerder aan om het aantal dagen uit te breiden. Dit had een sterker festival tot gevolg: het aanbod omvat nu ook jeugddans, 'impactprojecten' in de wijken en verrassende activiteiten als 'Club Tweak'. De Nederlandse Dansdagen heeft zich zichtbaar en met resultaat ingespannen om (de inwoners van) Maastricht en omstreken meer bij het festival te betrekken en draagvlak te creëren.

De Nederlandse Dansdagen heeft zich ontwikkeld tot een platform voor (inter)nationale uitwisseling tussen vakgenoten. Het festival biedt professionals interessante kijkjes achter de schermen bij choreografen en entameert het debat over dans in de breedste zin, onder andere met de jaarlijks uitgesproken 'Staat van de Dans' en rondetafelgesprekken. De instelling is er mede op gericht een platform te bieden voor internationale uitwisseling tussen vakgenoten.

Het festival was onderdeel van het Europese samenwerkingsproject Pivot Dance. Het internationale bezoekersprogramma in samenwerking met Dutch Performing Arts zorgt jaarlijks voor een uitwisseling tussen Nederlandse makers en buitenlandse programmeurs. Gezien de opvallende groei van de Nederlandse Dansdagen zou de raad graag zien dat de instelling reflecteert op de ontwikkeling van de afgelopen jaren, met als doel de positie en het belang van de Nederlandse Dansdagen in internationaal verband verder te verstevigen.

De plannen van de Nederlandse Dansdagen wekken vertrouwen voor de komende periode. De raad is te spreken over de ingetogen maar heldere wijze waarop de instelling haar missie vertaalt in vier uitgangspunten met bijbehorende doelstellingen. De Nederlandse Dansdagen vaart op de verbinding tussen actualiteit, erfgoed en toekomst, het internationale

perspectief, het concept 'dans dichtbij' (zijn publiek) en de functie van landelijke werkplaats in de regio. De voorgenomen programmering sluit uitstekend aan bij de uitgangspunten en verbindt dans met zijn maatschappelijke context.

De raad kijkt uit naar de resultaten van het programmaonderdeel 'Urban Paradox', met nationale en internationale partners. 'Urban Paradox' is erop gericht om urban dans het theater in te brengen zonder daarbij de traditionele theatercodes toe te passen. Deze pijler past bij het uitgangspunt van de minister om ontwikkeling van nieuwe genres in de BIS te stimuleren. Op basis van de eerste edities maken ook de uitingen in het 'dansMuseum' nieuwsgierig; het format is een goede aanpak om erfgoed en actualiteit met elkaar te verbinden.

Vernieuwing

De raad oordeelt positief over de visie van de instelling op de vernieuwing van dans en ziet dat zij deze ook in praktijk brengt. De Nederlandse Dansdagen richt zich op vernieuwende manieren waarop dans zich kan verhouden tot de samenleving. Het eerdergenoemde 'Club Tweak' is daarvan een voorbeeld. In dit concept gaan lokale en internationale dj's van allure een naadloze samenwerking aan met dansperformance en beeldend ontwerp. Ook de maatschappelijke 'impactprojecten' passen in deze lijn.

De Nederlandse Dansdagen stimuleert debat en dialoog over de gehele dansdiscipline met de 'Staat van de Dans' en rondetafelgesprekken. Het festival neemt daarmee zijn verantwoordelijkheid ten aanzien van de ontwikkeling van de Nederlandse dans.

De Nederlandse Dansdagen draagt bij aan talentontwikkeling met onder andere residenties als 'Next Generations' en 'Virtual Residency' gedurende de festivalweek. Ook worden tijdens het 'Gala van de Nederlandse Dans' innovatieprijzen uitgereikt voor veelbelovend choreografietalent en veelbelovende makers van jeugddans. Daarnaast reikt de Nederlandse Dansdagen de prestigieuze Zwanen van de VSCD uit. De afgelopen jaren kreeg het gala een frisser en vitaler karakter, mede door het programmeren van een breed scala aan recent werk van in Nederland werkzame choreografen.

Sinds 2018 zijn projecten met de dansvakopleidingen vast onderdeel van de festivalprogrammering. Het festival wil deze projecten verder uitbouwen tot een jaarlijks terugkerende, multidisciplinaire ontmoeting tussen de danshogeschole van Nederland en de verschillende Maastrichtse Academies van Zuyd Hogeschool, zoals de Toneelacademie, het Conservatorium en Interdisciplinary Arts. Vanaf 2022, als klassiek ballet vast onderdeel van de programmering wordt, wil de Nederlandse

Dansdagen hieraan ook talentontwikkeling voor jonge klassieke dansers koppelen. De raad waardeert deze voornemens, maar had hier graag een verdere uitwerking van gelezen.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

De Nederlandse Dansdagen erkent het belang van eerlijke betaling en wil op dit vlak verbeteringen doorvoeren. De huidige medewerkers worden betaald conform de cao Toneel en Dans. Als volgende stap wil de instelling alle medewerkers van de basisorganisatie in loondienst nemen. Onduidelijk is hoe secundaire arbeidsvoorwaarden daarbij worden geregeld, zoals afspraken over arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en pensioenopbouw. Ook blijkt niet uit de aanvraag in hoeverre zzp'ers een opslag krijgen voor bijvoorbeeld vakantiegeld en sociale lasten.

De organisatie heeft een middelmatige financiële gezondheid en streeft ernaar het eigen vermogen de komende periode te verstevigen. De begroting voor 2021 – 2024 is realistisch, mede door de bijstellingen in het kader van de Fair Practice Code op het gebied van programmeringskosten, uitkoopsommen en vergoedingen aan makers.

Tegelijkertijd is de begroting ambitieus ten opzichte van de periode 2017 – 2020. Net als in de voorgaande periode signaleert de Nederlandse Dansdagen het risico dat financiering uit sponsor- en fondsen gelden niet (geheel) wordt gerealiseerd conform de ambities en prestatieafspraken. De strategie voor tegenvallende inkomsten behoeft daarom extra aandacht. De raad ziet hierin aanleiding om de komende periode zorgvuldig te monitoren in welke mate de instelling haar financiële positie weet te stabiliseren.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

De raad oordeelt positief over de inspanningen van de Nederlandse Dansdagen op het gebied van educatie en participatie. Het festival bereikte in 2017 en 2018 gemiddeld ruim 13.500 reguliere bezoekers en een kleine 5.000 met overige activiteiten.

Het educatiebeleid wordt gecontinueerd. In de regio Maastricht en het Heuvelland biedt de Nederlandse Dansdagen in samenwerking met Kaleidoscoop schoolgebonden voorstellingen en workshops aan voor het primair en voortgezet onderwijs. Ook maken studentenarrangementen voor vooropleidingen dans, lokale en landelijke kunstvakopleidingen deel uit van het huidige aanbod van de Nederlandse Dansdagen. In de periode 2021 – 2024 wil het festival de huidige projectmatige samenwerking met CIOS Sittard verder ontwikkelen tot een structurele bijdrage aan het studieprogramma. Ook ambieert de Nederlandse Dansdagen een uitbreiding van activiteiten naar het speciaal (voortgezet) onderwijs.

Volgens de raad schuilt de opvallende meerwaarde van de Nederlandse Dansdagen ook in het stimuleren van uitwisseling tussen publiek en danskunstenaars tijdens het festival. De Nederlandse Dansdagen informeert en betreft publiek bij vrijwel alle voorstellingen door middel van voor- en nagesprekken, en geeft rondleidingen en workshops rondom de exposities in het dansMuseum. In de Open Studio's is het publiek onderdeel van het creatieproces en wordt het actief geïnformeerd over werkproces en het ambacht van de dans. Een stap verder gaan de ervaringsgerichte, participatieve 'impactprojecten', zoals 'Bloedbanden' in 2019, waarin verschillende generaties van conventionele en onconventionele families samen hun verhalen dansten op een route door de stad. Een ander spannend participatieproject en een interessante vorm van schoolgebonden educatie is de invulling van een aflevering van het dansMuseum door studenten.

Geografische spreiding

Het festival vindt plaats in Maastricht en is stevig geworteld in de regio. De verhuizing van het hoofdkantoor van Amsterdam naar de festivallocatie was daarvoor een belangrijke stap, aldus de organisatie. De Nederlandse Dansdagen spant zich met samenwerkingspartner Theater aan het Vrijthof, tevens het festivalhart, in voor een landelijk toonaangevend podium op het gebied van dansprogrammering.

Daarnaast is het festival met zijn producerende en presenterende activiteiten sinds 2019 kernpartner van de 'Proeftuin dans: Right Now!'. Deze proeftuin is een samenwerking van verschillende festivals, podia en gemeenten in de Stedelijke Cultuurregio Zuid en heeft als doel om het dansklimaat voor zowel makers als publiek in en vanuit de cultuurregio verder te verstevigen. De raad is te spreken over deze bijdragen aan het culturele klimaat in de eigen cultuurregio en heeft vertrouwen in de voortzetting ervan. De activiteiten van het festival passen goed in de thema's uit het regioprofiel 'internationalisering', 'publiekstrategieën' en 'ruimte voor makers'.

Toepassing Fair Practice Code

De Nederlandse Dansdagen onderschrijft de Fair Practice Code en de verdere uitwerking ervan. De instelling wil zich de komende beleidsperiode omvormen van een meer projectgerichte organisatie naar een organisatie met een continue en solide basis. De instelling agendeert de code tijdens het festival bij debatten. Daarnaast stimuleert het festival het dansveld om een collectief geluid te laten horen vanuit het veld richting de diverse stakeholders en overheden. Dit acht de raad van belang. De Nederlandse Dansdagen is lid van branchevereniging NAPK en partner-lid van de VSCD.

Welke doelstellingen de Nederlandse Dansdagen voor de komende periode heeft op het gebied van fair practice is onvoldoende duidelijk.

Toepassing Governance Code Cultuur

De Nederlandse Dansdagen past de Governance Code Cultuur toe. De instelling is in 2019 overgestapt van een bestuursmodel naar een raad-van-toezichtmodel, en wil de komende periode vastleggen hoe de bevoegdheden, de taakverdeling en de deskundigheid tussen raad van toezicht en directeur-bestuurder worden geregeld. Zij ziet deze verandering als kans voor het realiseren van een diverse samenstelling in competenties, werkervaring, woonplaats, leeftijd, gender en culturele achtergrond. De raad waardeert dit bewustzijn, maar vindt de doelstellingen en acties in dit kader onvoldoende uitgewerkt.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

De Nederlandse Dansdagen besteedt veel aandacht aan diversiteit en inclusie in de projecten, bij de uitvoerende makers en bij het publiek. De programmering ademt diversiteit. 'Artistic Lab' is een van de inclusieve dansprojecten waarin de artistieke ontwikkeling van dansers met een beperking centraal staat. Om inwoners van verschillende achtergrond bij het festival te betrekken, gaat de instelling de wijk in.

Wel is het van belang dat de Nederlandse Dansdagen actie onderneemt om ook de organisatie zelf (cultureel) diverser te maken. De instelling wil daarvoor de aflopende termijnen van de selectiecommissie benutten. De raad vindt dat een goed voornemen, en ziet meer mogelijkheden tot diversificatie via de freelancerspool van programmeurs.

Om de actualiteit en diversiteit van het festival te borgen, initieert de Nederlandse Dansdagen vanaf 2021 een denktank: 'Nieuwe Dansdenkers'. Deze wordt samengesteld uit danskunstenaars, dramaturgen en critici van verschillende generaties, culturele achtergronden, denkwijzen en dansstijlen, aangevuld met kritische denkers uit het bedrijfsleven en het sociaalmaatschappelijke domein. Onduidelijk is echter hoe de wervingsaanpak zal leiden tot een diverse samenstelling van deze denktank.